

SPESIALENHETEN FOR POLITISAKER

Sjefen for Spesialenheten, besøk: Grønnegata 82
Post: Postboks 93, 2301 HAMAR
Tel: 62556100 Faks: 62556102
E-post: post@spesialenheten.no

PÅTALEVEDTAK

SAK NR 14389720 202/18-123

OSLO POLITIDISTRIKT MELDER OM VÅDESKUDD AVFYRT AV A

Anmeldelsen

Den 10. mars 2018 opprettet Oslo politidistrikt anmeldelse mot A etter at han samme dag ca. kl. 11.40 avfyrte et vådeskudd i garasjelegget ved X politistasjon. Ved påtegning av 12. mars 2018 oversendte Oslo politidistrikt saken til Spesialenheten.

Det fremgår av politidistriktets anmeldelse at A og B hadde dagvakt og kom på jobb kl. 08.15. Etter parole og rapport gikk de ned til utstysrommet for å klargjøre utstyr til dagens patruljekjøring. De la en pappblink på bordet i utstysrommet og pusset sine våpen av type MP5. Etter pussingen skulle de gå ut i bilen. B sto da til venstre for A, delvis med ryggen til ham. A bøyde seg ned og løftet opp døråpningssettet som han skulle ha over skulderen. Han gikk mot utgangsdøren mens han bar sitt MP5-våpen foran seg. Da han var to meter fra døren gikk et skudd av fra hans våpen. Skuddet ble meldt til operasjonssentralen og en patrulje fra Kriminalvakten ved Oslo politidistrikt ble sendt for å sikre åstedet. Det fremgår av anmeldelsen at prosjektilet sto i linoleumsbelegget og betonggulvet, og at fragmenter fra dette ble funnet på ulike steder i rommet. Det ble påpekt at disse kunne ha vært sparket borti og således var flyttet på etter hendelsen. Hylsen ble ikke funnet. Det oppsto ingen personskader. Våpenet ble ikke tatt i beslag fordi det ikke var mistanke om funksjonsfeil.

Spesialenhetens etterforskning

Spesialenheten har fra Oslo politidistrikt mottatt fotomappe fra åstedet. Spesialenheten har innhentet Spesialinstruks av 6. juni 2008 for oppbevaring og kontroll av våpen på X politistasjon, samt oversikt over skytegodkjenning for A.

A er avhørt med status som mistenkt.

B er avhørt som vitne.

Nærmere om sakens faktum

På bakgrunn av opplysningene fremkommet i saken legger Spesialenheten til grunn at A og B lørdag 10. mars 2018 jobbet dagvakt og skulle kjøre patrulje sammen. Etter parole og diverse andre gjøremål, gikk de ned i utstysrommet til Y. [REDAKERT]

[REDAKERT] Av anmeldelsen fra Oslo politidistrikt følger at noen av veggene i rommet består av mur/betong eller Leca, mens noen er lettvegger i kryssfinér. Taket er av betong og gulvet er betong med linoleumsbelegg. Utgangsdøren er av stål. Rett på utsiden, i et tilstøtende rom, står en nedspenningstønne.

B har forklart at vanlig rutine ved oppstart av vekten er at de henter utstyr fra hyllene sine, samt tar frem våpen og sjekker at disse er tømte, før de låser disse ned i våpenskrinene i

tjenestebilen. Dersom de skal være bevæpnet, lader de pistolen og hylstrer den. Dersom de ikke skal være bevæpnet, låser de pistolen ned i våpenskrinet i bilen etter at de har sjekket at den er tom. Det samme gjøres med MP5. [REDACTED]

Inne på utstyrsrommet står et lite bord som brukes til puss og vedlikehold av våpen og utstyr. B og A sto på hver sin side av bordet og demonterte pistolene og MP5. Etter pussingen satte de sammen våpnene igjen. Ifølge B skal våpnene funksjonstestes etter sammensetting. Dette er den samme manøveren som ved tømning av våpen, det vil si at man "skal avfyre det klikket i et tomt våpen". Nedspenningen gjøres ved å ta ut magasinet og legge det til siden. Deretter dras ladearmen i bakre stilling. Ved funksjonstesting av pistol, låser man den i bakre stilling. Videre sjekker man at brønnen er tomt for magasin og at kammeret er tomt for patron. Etter dette spenner man ned og trekker av i nedspenningstønnen.

B husket ikke helt hva han selv gjorde denne dagen, og har åpnet for at han ikke trakk av i tønnen. Når magasinet ligger et annet sted og våpenet er i deler, kan det være at han ikke trakk av i tønnen. Han husker heller ikke hva A gjorde. B har imidlertid påpekt at A er en erfaren instruktør og veldig nøye med slike ting. Han har aldri sett A skjødesløs med våpen. Ifølge B sto de på hver sin side av rommet da skuddet ble avfyrt. Selv sto han ved bordet der han nettopp hadde pusset våpenet. Dette var satt sammen igjen og lå oppå bordet. A sto bak ham. B husker ikke hva han gjorde da han hørte skuddet bak seg, men antar at han var i ferd med å ta med seg bager og utstyr som skulle til bilen. Han så ikke selve skuddet. Da han snudde seg, så han at A pekte MP5-en ned. Deretter tømte A våpenet og la det på et hyllestativ ved siden av seg. Samtidig hylstret han pistolen. A spurte om det gikk bra med B før han tok kontakt med avsnittsleder og varslet om hendelsen.

B hadde i ettertid blitt kjent med at dette var en nedspenningssituasjon hvor noe gikk galt med rekkefølgen, slik at det gikk av et skudd. A var ikke i bevegelse med våpenet. Ifølge B var døren til garasjen lukket.

Dette er en svingdør som må spennes opp for å stå åpen. B tenkte ikke på at han selv kunne ha blitt truffet. Ut fra deres plassering da skuddet gikk av, ville rikosjetten ha gått rett frem fra A og ikke i den retningen B sto.

A har forklart at han uken i forveien hadde vært på skytebanen i forbindelse med [REDACTED]. Han rakk ikke å pusse våpnene etter skyteøkten, så da han kom på jobb denne lørdagen pusset han disse sammen med B. Ifølge B var dette ikke standard rutine, men ettersom de ikke hadde noen ventende oppdrag hadde de tid til dette.

A har forklart at han var på [REDACTED]

Ifølge A pusset han 10. mars 2018 pistolen og MP5-en og satte våpnene sammen igjen. Dette gjorde han ved bordet. Deretter snudde han seg rundt og gikk bort fra B. A hevder at han tok flere funksjonstester for å være helt sikker på at MP5-en fungerte som den skulle. Han tok ladegrep med ladearmen, det vil si at han tok den i bakre stilling, slapp den frem og tok et avtrekk.

Dette gjorde han for å kontrollere at tennstiften slo frem som den skulle. Han kjente etter om ladearmen gikk som den skulle og at det ikke var noen uregelmessigheter ved våpenet. Ifølge A gjorde han ikke noe for å sjekke at våpenet var tomt, fordi han nettopp hadde satt det sammen. Han satte inn magasinet og foretok ytterligere en funksjonstest. Skuddet ble da avfyrt. I etterkant forstår han ikke hvorfor han gjorde dette. Alle MP5-er halvlandet i bilene. Det vil si at det står med ladearmen i fremre stilling med magasin i våpenet. Man må derfor ta et ladegrep for at våpenet skal være ladet. Dette var grunnen til at han satte magasinet i våpenet.

Han erkjenner at det var en feil å foreta funksjonstest etter at magasinet var satt i. Han skulle ha spent ned og satt i magasinet etterpå. Han vet ikke hvorfor han gjorde feilen, men har forklart at han fortsatt var i et modus der han skulle funksjonsteste våpenet og registrerte ikke at han hadde satt i magasinet.

Ifølge A gikk skuddet i gulvet ca. 50-80 cm foran beina hans, i retning mot døren til garasjen. Denne var av stål med en dørpumpe. Døren var lukket da skuddet gikk av. For å åpne døren må man ha en kortleser. B sto ved et bord omtrent 90 grader ut på hans venstre side og ca. halvannen meter fra ham.

A mener at prosjektilet ikke var egnet til å volde fare for B. De benytter short stop-ammunisjon som er laget for å minske rikosjett og gjennomskyting. Videre har han vist til at skuddet gikk ned mot en plan flate i en vinkel vekk fra B.

A er kjent med politiets grunnleggende sikkerhetsregler og føler at han fulgte disse i dette tilfellet. Han pekte pipa skrått ned mot betonggulvet foran seg og vekk fra andre, og mener at dette var den sikreste retningen inne i rommet. I følge A pleide han å bære våpenet på denne måten.

Av politiets anmeldelse og fotomappen fremgår at det ble funnet kulefragmenter fem steder i utstysrommet. To av disse ble funnet i nærheten av der B sto.

Spesialenhetens vurdering

Spesialenheten for politisaker har som oppgave å etterforske og påtaleavgjøre saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten.

Saken er vurdert etter straffeloven § 188 som setter straff for den som blant annet bruker, behandler eller oppbevarer skytevåpen på en uforsiktig måte som er egnet til å volde fare for andres liv eller helse. Det kreves ikke at handlingen faktisk har voldt fare. Det er tilstrekkelig at adferden objektivt sett var egnet til dette. Fare for lovovertrederens eget liv eller helse og materielle skader, rammes ikke av bestemmelsen.

Skyldkravet er forsett med hensyn til at man har med et skytevåpen mv. å gjøre. Skyldkravet er imidlertid blandet, idet det er tilstrekkelig med uaktsomhet i forhold til at adferden skjer på «uforsiktig måte» slik at den er «egnet til å volde fare for andres liv eller helse».

Bestemmelsen gir uttrykk for en norm som kommer til anvendelse både i de tilfeller hvor selve bevæpningen med skytevåpen er rettmessig og ønskelig iht. våpeninstruksen, og de tilfeller hvor både bevæpningen og bruken av skytevåpenet er uønsket.

Spesialenheten finner det klart at A opptrådte uaktsomt da han avfyrte et skudd med sin MP5 inne i utstyrsrommet til [REDACTED] politistasjon. Han hadde gjennomført flere funksjonstester med det samme våpenet i uladd stand, før han så ladet det. Kort tid etter tok han et nytt avtrekk uten å forsikre seg om at våpenet var uladd, slik at skuddet gikk av. I den anledning vises til at det på grunn av den betydelige skaderisikoen som håndtering av våpen medfører, må en tjenesteperson alltid være nøye med å behandle et våpen som ladd. Spesialenheten mener at det foreligger tvil om As opptreden var egnet til å volde fare for B. A har forklart at han var seg bevisst retning løpet pekte og at dette var mot et betonggulv. Han mener videre at dette var i retning vekk fra B. Dette underbygges til dels av fotomappen utarbeidet av Oslo politidistrikt og Bs forklaring. Videre er det sett hen til at ammunisjonen var av typen "short stop". Disse kulene ekspanderer mer ved treff/anslag enn helmantlede kuler og gir mindre fare for gjennomskyting og lavere rikosjettfare.

Spesialenheten påpeker imidlertid at det ble funnet kulefragmenter i nærheten av der B sto. Ut fra politiets anmeldelse er det uklart om disse var flyttet på etter hendelsen. Siden det foreligger bevismessig tvil om farepotensialet ved As opptreden, henlegges saken etter bevisets stilling.

Vedtak

Saken henlegges for A på grunn av bevisets stilling.

A underrettes om vedtaket.

Kopi av vedtaket oversendes Politimesteren i Oslo politidistrikt til orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 20. november 2018